

Od neispplaćivanja troškova, do cepanja fakulteta i priprema za privatizaciju: Slučaj Hemijskog u Beogradu i “Fakulteta za srpske studije” u Nišu

Masovni direktno-demokratski pokret koji su započeli studenti pravljenjem horizontalnih struktura na blokadama fakulteta traje već skoro 11 meseci. Kako je moć odlučivanja bila u rukama svih, a ne samo pojedinaca na hijerarhijskim pozicijama, jako veliki broj ranije neaktivnih ljudi se priključio pokretu, omasovio ga i time postao pretnja po državu. Prvih nekoliko meseci pokret je bio najmasovniji i tad je država bila oprezna kad je u pitanju represija jer je znala da šta god pokušaju, izazvaće još veći bes naroda i zažaliće zbog toga.

U poslednje vreme pokretu je dosta opala brojnost, što zbog okretanja leđa studentima od strane uprava fakulteta i uvođenja nastave suprotno volji plenuma, što zbog uvođenja zahteva za parlamentarnim izborima o čemu smo već pisali.

To je država iskoristila da započne brutalnu represiju kako golom fizičkom silom, tako i različitim vrstama kaznenih mera u prosveti koje ne samo što služe gušenju pobune, nego predstavljaju i uvod u privatizaciju obrazovanja. Takve stvari dogodile su se na Hemijskom fakultetu, u Petoj beogradskoj gimnaziji i u Nišu najavom osnivanja „Fakulteta srpskih studija”.

Hemijski fakultet jedan je od fakulteta čiji su profesori sve vreme javno izražavali podršku blokadama. Da bi ih u ovom

novom talasu represije država ućutkala, namerno je probila rok za isplaćivanje troškova vode i struje. Javnim pritiskom na državu, ta rata je na kraju isplaćena, što ne znači da će i ostale rate na vreme isplatili kao što su već ranije i radili.

To pokazuje i demonstraciju moći da fakulteti vide da država može ako hoće da im ne isplati dugove, ali ne samo to. Posledica neisplaćivanja troškova za vodu i struju je uzimanje novca iz školarina za podmirenje tih dugova. To može biti ozbiljan problem za kvalitet obrazovanja jer novac iz školarina se koristi između ostalog i za opremu, supstance i razne druge stvari neophodne za studiranje hemije i istraživački rad.

Ako fakultet ne može da se održi, ima dugove i nema sredstava da pruži kvalitetno znanje studentima, to otvara prostor državi da predstavi državne fakultete kao neefikasne i beskorisne i da, postepeno podstičući privatne fakultete ukine javno obrazovanje i stavi ga u ruke kapitalista.

Mi kao anarhisti ne smatramo da je svojina u vlasništvu države zapravo u rukama naroda, ali kad je nešto u rukama privatnika, mnogo je teže izvršiti pritisak. Svaka korist za radničku klasu u okviru državnog vlasništva, u ovom slučaju obrazovanja, rezultat je kontinuiteta političke borbe i pritiska odozdo na državu da radničkoj klasi da ono što zahteva.

Obrazovanje u privatnim rukama bi sa druge strane skroz decentralizovalo borbu i otpor i time onemogućilo ujedinjenje studenata u borbi za poboljšanje uslova obrazovanja i time bi taj otpor znatno oslabio i poništilo bi se sve za šta se ujedinjeno radništvo izborilo, gde bi borba morala da počinje ispočetka i to zasebno protiv svakog privatnika.

Drugim rečima, u slučaju državnih fakulteta postoji mnogo veći broj studenata (studenti sa svih fakulteta) koji vode borbu

protiv jednog, centralizovanog aparata, države, što garantuje mnogo veći uspeh u borbi nego kad moraju studenti sa svakog fakulteta da se bore svaki protiv svog privatnika. Kad bi samo privatni fakulteti postojali, to znači da bi u potpunosti bili u skladu sa interesima gazdi i njihovog profita, pa bi samim tim školarine bile previsoke za većinu ljudi, čime bi samo bogati mogli da studiraju. To bi potpuno oduzelo omladini iz radničke klase pristup obrazovanju.

Neposedovanje sopstvenih resursa za istraživački rad dodatno otvara prostor i za privatizaciju cele industrije i naučno-istraživačkih instituta, čime i resursi dolaze u ruke što domaćih privatnika, što onih iz centara kapitalizma. Na primer, ako bi radnička klasa pod svojom kontrolom imala rudnike i sve elemente bitne za procese eksploatacije i obradu ruda, mnogo bi više dobila nego danas kada to hoće da radi Rio Tinto od čega profitira isključivo centar kapitalizma dok ubeđuje narod da se zadovolji mrvicama koristi koje mu bace.

Ovde koristimo primer Rio Tinta samo radi ilustracije kapitalističke logike eksploatacije. Zahvaljujući naučnim istraživanjima znamo da zapravo nije ni moguća ekološki prihvatljiva eksploatacija litijuma u dolini Jadra.

Rio Tinto ne interesuje što će ovdašnjoj radničkoj klasi ostaviti ruiniranu životnu sredinu pritom ne davši joj skoro ništa od toga što dobije, bitno im je da se uštedi na svakom koraku tog procesa, pa i preko leđa lokalnog radnog naroda. To je ono u šta država svim ovim pritiscima na javno dostupno obrazovanje i najavom njegove privatizacije pokušava da nas uvede u svakom segmentu života.

Drugi primer državne osvete za masovne studentske proteste je najava osnivanja Fakulteta za srpske studije u Nišu, koji bi obuhvatao tri departmana, za istoriju, za ruski jezik i za srbistiku, koji bi bili izodvojeni sa Filozofskog fakulteta. Poslednjih decenija, filozofski fakulteti po Balkanu su se uvek prvi bunili, na njima je uvek bilo najviše progresivnih

studenata koji su se organizovali, te ne čudi ova potreba države za cepanjem fakulteta.

I tokom ovog talasa blokada, Filozofski fakultet u Beogradu je jedan od prvih koji je stupio u blokadu i poznat je po tome što ima neke od najprogresivnijih saopštenja od svih plenuma. Iz tog razloga je smetao s jedne strane vlastima i njihovim profesorima koji su kukali da tamo ima mnogo anarhista, a s druge strane liberalnim reakcionarima koji su progresivne ideje nazivali bušenjem pokreta i radom za BIA.

Ne samo što hoće da pocepaju Filozofski fakultet u Nišu, nego i sam naziv fakulteta i razlozi njegovog osnivanja ukazuju na to da će taj fakultet biti veoma jasan državni ideološki aparat. Ministarstvo prosvete je navelo da je suština tog fakulteta očuvanje srpskog nacionalnog identiteta čime insistiraju na koheziji ljudi na osnovu toga što su Srbi, jer ih brine jedino ispravno ujedinjenje, a to je na osnovu klase, a protiv klasnih neprijatelja, od buržoazije, do državnih represivnih i ideoloških aparata koji je održavaju na vlasti.

Što više pokušavaju da uguše borbu, to se jače treba boriti. Zato kolektiv Klasna solidarnost stoji uz sve koji su zastrašivani, ućutkivani, kažnjavani i otpušteni, i svima imamo da poručimo jednu stvar: organizujte se!

Direktno-demokratske strukture, direktna akcija, blokade, štrajkovi!

Svi u plenumu, totalna samouprava!